

Aydın-Karpuzlu Yöresinde Nişan Çiçeği Geleneği ve İşlevsel Yapısı*

Dr. F. Gülay MİRZAOĞLU**

Özet: Bu çalışmada, Aydın ilinin Karpuzlu ilçesine bağlı dağ köylerinden Tekeler köyü, Yağşılar köyü ve Şenköy’de tespit edilen “nişan çiçeği geleneği” tasvir edilecek ve geleneğin işlevsel yapısı çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: nişan çiçeği, nişan, çiçek, gelenek, Aydın.

Giriş

Folklorun önemli bir kısmını oluşturan ve onun yaşayan, asırlar ötesinden günümüze ulaşan bir organizma olduğunun en açık göstergeleri gelenek ve göreneklerdir. Bu araştırmanın konusunu, bu geleneklerden biri; Aydın’ın Karpuzlu ilçesine bağlı dağ köylerinden Tekeler, Yağşılar ve Şenköy’de yaygın bir şekilde devam ettiği tespit edilen nişan çiçeği geleneği, bu geleneğin mahiyeti ve işlevsel yapısının çözümlenmesi oluşturmaktadır.

1999 yılının Ramazan Bayramı’nda, Aydın ili çevresinde sürdürmekte olduğumuz alan araştırması çerçevesinde, Karpuzlu ilçesinin bazı köylerinin kahvelerinde, genç erkeklerin kulak arkalarına çiçek taktıklarını gözledik. Bu çiçekler genellikle kırmızı karanfillerdi. Sadece gençler değil, olgunluk dönemlerini yaşayan erkeklerin de bir çoğu, ceketlerinin göğüs kısımlarındaki ceplerine iştirilmiş şebboylar ve sümbüller takmaktaydılar. Görüşmemizde, bayram günlerinde çiçek takmanın o köyde eskiden beri süre gelen bir gelenek olduğunu öğrendik.

Bayramda çiçek takma geleneğinin köy kahvesinde karşılaştığımız dış görünümünü kısaca belirttikten sonra, geleneğin uygulayıcılarıyla yapılan görüşmelerden ve söz konusu çevrede yapmış olduğumuz gözlemlerden istifade ederek, bu geleneğin uygulama koşulları hakkında tasviri ve açıklayıcı bilgiler şöyle ifade edilebilir:

* Bu yazı, Hacettepe Üniversitesi I. Türk Halkbilimi Araştırmaları ve Folklorometriks Kollokyumu’nda (29 Nisan 2000, Ankara) sunulan bildirinin gözden geçirilmiş şeklidir.

** Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Anabilim Dalı. / ANKARA
gulaym@hacettepe.edu.tr

Her şeyden önce, bu geleneğin uygulayıcıları erkeklerdir. Ancak, bu çiçekler erkeklere, mutlaka kadınlar tarafından seçilip verilmektedir. Evli erkeklere eşleri, nişanlılara nişanlı oldukları kızlar; sözlü erkeklere ise, sözlendikleri kızlar bu çiçekleri vermektedir. Evli erkeklerin, özellikle bayramlarda ve cuma günleri, namaza giderken çiçek takmaları yanında, bu geleneğin özel bir işlevsel anlama yönelik olarak düzenli uygulayıcıları daha çok genç ve bekâr erkeklerdir. Bu sebeple, konumuzu geleneğin tamamı değil, nişanlılığın bir göstergesi gibi algılanan nişan çiçeği oluşturacaktır.

Geleneğin Uygulanması

Aydın'ın Karpuzlu ilçesine bağlı Tekeler köyü, Yağşılar köyü ve Şenköy'de, nişanlanan erkekler, sağ kulak arkasına düzenli olarak "nişan çiçeği" takmaktadırlar. Bekâr bir erkek, resmî olarak bu çiçeği takmaya nişanlanınca başlamaktadır. Nişan çiçeğinin hazırlanması ve takılması süreci şöyle olmaktadır: İki aile arasında söz kesilip, kıza nişan takıldığı gün, merâsim sona erdikten sonra, kız tarafı oğlan tarafından gelen misafirleri uğurlayacağı zaman, önceden hazırlanmış on beş yirmi adetlik, bir demet çiçek, bir tepsinin içine konur ve kadın-erkek bütün konuklara ikram edilir. Nişanlanan oğlana gönderilmek üzere hazırlanan çiçek -ki bu genellikle kırmızı karanfildir- özel olarak süslediği için diğerlerinden hemen ayırt edilir (İleri 1999; Hırçın 1999). Nişan günü, çiçekleri alarak kız evinden çıkanların çiçekli oldukları görülünce, nişan taktıkları ve kız tarafından geldikleri kolayca anlaşılabilir (Gümü 1999).

Nişan çiçeği uygulaması söz kesme veya nişan günü alenî olarak başlar ve nişanlılık süresince devam eder. Her cuma günü yeni çiçek gönderilir. "Cuma gecesi" diye bilinen perşembe günü akşam kız tarafı, damat adayına ve ailesine çiçek gönderir. Bu çiçeğin gönderilişi de şöyledir: Kız evi tarafından bir tabak tatlı hazırlanır ve tatlının üzerine oğlan evinin fertleri sayısınca çiçek dizilir, evin çocuğu veya bir ferdiyle oğlan evine gönderilir. Bu arada, oğlan evi bu tabağı boş göndermez. Tabağın içine kuru yemiş koyarak bir-iki gün zarfında kız evine gönderir. Kız evinin gönderdiği bu çiçekleri oğlan evinin erkeklerinin yanı sıra, kadınları da takabilir. Meselâ, oğlanın annesi çiçek takan kadınlardandır ¹(Bilginer 1999; Hırçın 1999).

Haftada bir kez düzenli olarak yapılan bu uygulamanın yanı sıra, bayramlarda ve düğünlerde de, kız, nişanlısına özel olarak çiçek hazırlar. Köyde bir düğün olacağı zaman, kız, "benim nişanlım çiçekle çıksın" (Orman 1999) diye, oğlana mutlaka çiçek verir. Bayramlarda ise, arife günü akşamı oğlanın çiçeği mutlaka verilir ki, bayram namazına giderken takınabilsin. Bayram için hazırlanan çiçeğin verilmesi genellikle şu şartlarda gerçekleşir: Oğlan, en yakın arkadaşlarından birini yanına

alarak nişanlısının evine gider. Kız evine yapılan bu ziyarete “koltuğa gitmek” denir. Tekeler köyü gençlerinin verdikleri bilgiye göre (Orman; Gümüş 1999) gençler, “nişanlı evine gidiyoruz” demek yerine, “koltuğa gidiyoruz” diyerek arkadaşlarına haber verirler. Esasen “koltuk”, sağdıç görevi üstlenen arkadaşına verilen isimdir. Kız evine yapılan bu ziyarette, kız önceden hazırlamış olduğu çiçekleri tepsinin içine dizerek nişanlısına ikram eder. Oğlan, beğendiği çiçeği alır. Zaten oğlanın çiçeği özel olduğu için, bellidir. Bu çiçeğin sap kısmı genellikle renkli ipek ipliklerle süslenmiştir. Nişanlı oğlan ve arkadaşı, tepside birer çiçek alarak takarlar. Bayramlarda, arife günü veya bayramın ilk günü yapılan bu ziyaretten sonra çiçek takmış olan nişanlı gençler ve onların “koltukları,” genellikle köyün içinde dolaşarak boy gösterirler, kahveye giderler ve çiçeklerini tazeleyen diğer nişanlı gençler ile buluşurlar (Orman 1999; bkz. F.1.).

Nişanlılık döneminde çiçeklerin en yaygını ve kabul göreni, kırmızı karanfildir. Bayramlarda oğlan evinin fertlerine çiçek gönderilirken karanfillerin yanına, kekik de ilave edilerek bunlardan bir demet oluşturulur (bkz. F.3.). Bunun yanı sıra, sümbül, şebboy ve nergiz² gibi kokulu çiçekler de demet bağlamada kullanılmaktadır. Köylüler, gül için “kocaman düşer” (Orman 1999) diyerek, onu pek fazla tercih etmediklerini belirtmektedirler. Nişan çiçeğinin başlıca özelliklerinden biri de onun, mutlaka kokulu çiçeklerden seçilmesidir.

Nişanlılık boyunca çiçek verme devam ettiğinden, bu köylerde çiçek temini zaman zaman zorlaşmaktadır. Böyle durumlarda, komşular nişanlı kızın imdâdına yetişirler. Bu sebeple, köylüler arasında çiçek alışverişi sürdürülmektedir.

Nişan çiçeği geleneğinin, birbirine komşu bu köyler arasında, farklı görünümüne de işaret etmek gerekir. Meselâ, Tekeler köyüne yedi km uzaklıktaki Yağşıl köyünde nişanlı gençler, genellikle her iki kulak arkasına da çiçek takmaktadırlar (bkz. F.2.). Bu çiçeklerden biri taze; diğeri ise, yünden yapılmış bir karanfildir. Bu köylülerden, “karanfilli günleri geçmişte kalmış” erkeklerin verdikleri bilgiye göre (Hırçın 1999; İleri 1999), eskiden nişan için sadece canlı çiçekler kullanılmaktaydı. Geleneğe yün çiçeklerin yer alması, son yıllarda ortaya çıkan bir uygulamadır.³ Bu bağlamda, geleneğe sonradan ilâve edildiği belirtilen bu yün çiçek uygulamasının işlevsel açıdan özel bir kullanıma sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tekeler köyü gençlerinden bazılarının yalnızca yün çiçek taktıklarına tanık olunmuştur. Bunun anlamı, bu gençlerin henüz resmen nişanlanmamış olmalarıdır. Kendi deyimleriyle, “bir erkek bir kızla konuşuyorsa,” (Gümüş 1999; Hırçın 1999) düğün ve bayram gibi özel günlerde

takılmak üzere ona verilen çiçek, yünden yapılıdır (bkz. F.1.). Yün çiçekte de, en çok karanfil tercih edilmektedir. Kızların kendilerinin yaptıkları bu yün çiçekler, önemli bir özellik olan kokudan da yoksun değildir. Çiçeği veren kız, kendi kullandığı parfümle yün çiçeği kokulayarak “konuştuğu” delikanlıya verir. Nişan öncesi dönemde, yün çiçeğin tercih edilmesinin sebebi, bu çiçeğin solmaması ve kokuyu muhafaza etmesidir. Çünkü, “konuşan” kız ile oğlanın, nişanlılar gibi sık görüşme ve dolayısıyla çiçeği yenileme imkânları yoktur.

Nişan öncesi dönemde, ancak düğün ve bayram gibi özel zamanlarda takılması beklenen yün çiçeğin verilmesi şu şekilde olur: Kız, oğlana haber gönderir: “Gelsin, çiçeğini alsın.” Gizlilik içinde yapılan yün çiçek, yine aynı gizlilikle gece, yahut kızın ailesinin yaylada, evlerin uzağında bulunan bahçede olduğu bir zamanda oğlana verilir (Gümüş 1999).

Nişanlı olmayan bu gençler ilk olarak yün çiçek taktıklarında, bu köylerin gençleri, onlara, “çiçeğin mübarek olsun” diye dilekte bulunarak, hangi kızdan olduğunu sorarlar. Ancak, bu gençlerce kızın kimliği gizli tutulmaya çalışılır. İlk çiçeğini takan bir delikanlıya söylenen “çiçeğin mübarek olsun” sözleri, biraz da takılma niteliği taşır ve gençler arasında şakalaşmalara dayalı bir diyalogun başlatılmasına vesile olur.

Kendi aralarında sözleşen kız ile oğlanın bu görüşmeleri nişanlılıkla sonuçlanmayabilir. Erkeğin başka bir kızla nişanlanma ihtimâli de mevcuttur. Böyle bir ihtimâl karşısında köyün delikanlıları, önceki kızdan alınan çiçeklerin, nişanlanılan kız tarafından görüldüğünde sorun yaratacağından, yok edilmesi gerektiğini ifade etmektedirler (Gümüş 1999). Nişan öncesi böyle bir beraberlik evlilikle sonuçlanırsa bu çiçekler daima saklanmaktadır (Hırçın, Orman 1999). Nişan bozulduğu takdirde ise, nişanlılık süresince kız tarafından oğlan evine gönderilen çiçeklerin oğlan evi üzerinde bir yaptırım gücü vardır. Bu çiçekler karşılığında kız evi “çiçek parası” ister. Çiçek parasını ya kız evi, ya da köy muhtarının topladığı bir heyet belirlemektedir (Uyguç 1998:57).

Aydın’ın Karpuzlu ilçesi köylerinde varlığı tespit edilen çiçek takma ve nişan çiçeği geleneklerinin, kimi sözlü kaynaklardan alınan bilgiler ışığında, bazı farklılıklarla da olsa, Aydın ili çevresinin dağlık ve ormanlık köylerinde çeşitli ölçülerde yaşadığı ifade edilebilir (Baş F. 1999; Baş Y. 1999; Demirdöven 1999; Sıvacı 1999). Bu bilgilere göre, Aydın ile Tire-Ödemiş arasındaki dağlık alanlarda kurulmuş dağ köylerinde ve İncirliova ilçesinin birkaç dağ köyünde eski canlılığını korumasa da, erkeklerin çiçek takması, bugün de sürdürülen eski bir gelenektir. Ancak, bu yerlerde geleneğin uygulanışı kısmen farklıdır. Bu farklılıklara kısaca değinmek gerekirse, meselâ, yetişkin erkekler, kulak arkasından

ziyâde, ceketlerinin yakasına, cebine veya şapkalarının gölgelik kısmının üzerine çiçeği ilâştirirler. Bununla birlikte, en yaygın uygulama ceket yakasına kırmızı karanfil takmaktır. Bu durumda da, karanfilin yönü kişinin medenî halini ifade etmektedir. Çiçeğin yönü aşağıya doğru ise bekâr, yana doğru ise nişanlı, yukarı doğru ise kişinin evli olduğunu gösterir. Söz konusu yörede 40-50 yıl öncesi karanfil bol olmadığından, daha çok gül kullanılmaktaymış. O yıllarda, gençler ceket yakasında karanfil tercih ederken, yaşlı erkekler şapkalarının üzerine kırmızı gül takmaktaymış (Demirdöven 1999; Sıvacı 1999).

Değerlendirmeler

Genel olarak çiçek takma geleneğinin, Aydın ilini çevreleyen dağlık bölge içinde çeşitlilik göstererek yaygınlaşmasına değindikten sonra, esas konumuz olan Karpuzlu yöresinde bütün canlılığıyla yaşayan nişan çiçeği geleneğinin işlevsel yapısının çözümlenmesine geçebiliriz. Gelenek çevresinde gerçekleştirilen gözlem ve görüşmelerden elde edilen veriler ışığında, Karpuzlu'nun üç köyünde sosyal yaşamda önemli işlevlere sahip olduğu açıkça görülen törensel bir içeriğe sahip bu geleneğin işlevleri şöyle ifade edilebilir:

1) Bir sosyal ortamda, bu sembolik nesne, bir erkeğin medenî halini göstermek suretiyle onun sosyal statüsünü ifade eder. Bu işlev, hem kişiler, hem de aileler düzeyinde geçerlidir. Daha önce belirtildiği üzere, nişan çiçeği özellikle bayramlarda, erkeğin ailesine gönderilmekte ve bu ailedeki bütün erkekler, hatta kimi zaman da kadınlar bu çiçeği takmaktadır. Sosyal statüyü ve kimliği belirten giyim-kuşamla ilgili bir işaret olarak değerlendirebileceğimiz nişan çiçeği, aynı zamanda bunları taşıyan kişinin bir sosyal ortamda nasıl davranması gerektiğini de çevredekilere gösterir (Enninger 1992: 222).

2) Bu geleneğin ikinci bir işlevi de, grup kimliğinin ifade edilmesine ve korunmasına yardımcı olmasıdır. Burada kastedilen grup, aynı sosyal çevreyi paylaşan ve geleneği yaşatan topluluktur. Bilindiği gibi, bir grubun norm ve gelenekleri, tıpkı dil gibi, kendi üyelerini diğer insanlardan ayırt edici sınırları belirler ve bu sûretle bir grubun kimliğinin daha açık bir şekilde tarif edilmesini sağlar (Arkonaç 1998: 291).

3) Nişan çiçeği geleneği, nişan çiçeği takan; aynı sosyal statüye sahip delikanlı grupları arasında birlik duygusu ve uzlaşma atmosferi yaratarak, grubun kaynaşmasına ve böylece de arkadaşlıkların pekişmesine vesile olur. Bayram günlerinde taze çiçeklerini takınmış erkeklerin, kahvede toplanarak "muhabbet" etmeleri bu işlevin işlerliğini göstermektedir.

4) Nişan çiçeğinin, yukarıda belirtilen sosyolojik ve sosyo-psikolojik işlevleri yanında, psikolojik düzeyde de işlevleri vardır. İlk bakışta, mevcut sosyal ortamda, bir sosyal statünün ifadesi olarak göze çarpan bu geleneksel uygulama, aynı zamanda kişisel duyguları ifade etmenin en açık bir vasıtasıdır. Tıpkı halk şiirinin söz kalıplarını kullanmak sûretiyle kişisel duyguların yansıtılması gibi, bu geleneksel sembolik vasıta ile, sevgililerin duygusal mesajları, ifade edilme imkânı bulmuş olur. Çiçek verme, nişanlılar ve sözlüler arasındaki iletişimi düzenleyen başlıca unsurlardan biridir. Her şeyden önce, nişanlı kız ile oğlanın birbirlerini görmeleri için çok geçerli, toplumca kabul görmüş bir gerekçedir. Bu kişiler arasındaki duygusal iletişimi pekiştirir. Kısacası, bu uygulamanın, kimi geleneksel uygulamalarda olduğu gibi, uygulayıcıları tarafından bile sırf “âdet olmuş” denilerek nitelenmesi mümkün değildir. Bu bağlamda, eklemek gerekir ki, çiçeğin sık verilmesi, sevginin şiddetinin işareti olarak kabul edilirken; giderek seyrekleşmesi, sevenlerin arasının açılmaya başlaması olarak algılanmaktadır. Bu algılama biçimi hem nişanlı kişiler, hem de topluluk üyeleri için geçerlidir.

5) Bu geleneğin psikolojik işlevlerinden bir diğeri de, nişan çiçeğini takmış halde sosyal ortamda yerini almış bir erkeğin, olumlu anlamda duygusal bağlamda etkilenmesidir. Böyle bir konuma sahip bir erkek, insanoğlunun temel ihtiyaçlarından olan ait olma, sevme ve sevilme ihtiyaçlarını karşılamanın memnuniyetini ve bunu ilân etmenin gururunu yaşayacağından, doğal olarak özgüveni pekişecektir. Bu durum, hem bu kişilerin tavırlarından, hem de açıklamalarından anlaşılabilir.

6) Nişan çiçeği geleneği yalnızca kişiler arasında değil, nişanlıların aileleri ve komşular arasında da iletişim vesilesi olduğundan, bunlar arasındaki ilişkileri de pekiştirir. Nişanlılık süresince erkeğin ailesine çiçek gönderilmesi ve ailenin de buna mukâbil olarak kız evine hediyeler göndermesi, iki aile arasındaki ilişkilerin düzenlenmesine anlamlı bir vesile teşkil eder. Buna ilâveten, özellikle çiçeğin bol olmadığı mevsimlerde sık sık çiçek alışverişine ihtiyaç duyulması ve bu yolda yardımlaşılması komşuluk ilişkilerini canlı tutmakta, pekiştirmektedir.

7) Nişan çiçeği geleneği, nişanlı kızın ve erkeğin aileleri arasındaki ilişkilerin koşullarını belirlemesi açısından hukukî bir işlev de taşımaktadır. Daha önce belirtildiği gibi, nişanın bozulması halinde, erkek tarafı, kız tarafına, “çiçek parası” ödemek zorundadır.

8) Esâsen, nişanlı kızın, nişanlısına çiçek vermesi, onun hediye verme ihtiyacını karşıladığından, son derece pratik ve ekonomik işlevi olan bir uygulamadır. Çünkü, böyle dağ köylerinde kızın şehre inip çarşıya, paza-

ra çıkma imkânı pek fazla olmaz ve böyle bir durumda, çiçek hazırda bulunan anlamlı bir hediyedir.

Sonuç

Sonuç olarak, Aydın'ın Karpuzlu ilçesinin Tekeler, Yağsular ve Şenköy köylerinde sürdürülen nişan çiçeği geleneği sosyolojik, sosyo-psikolojik, psikolojik, hukukî ve ekonomik işlevlere sahiptir ve genel olarak folklorun sembolik yapısını sergilemektedir. Gelenek, çok işlevli sembolik yapısıyla, uygulandığı toplumlarda yerel kültürün birleştirici öğelerinden biri durumundadır. Bir kültürel geleneğin sosyal dünyayı şekillendirmede ne derecede etkili olduğu, bu sınırlı araştırmada da kendini açıkça göstermektedir. Ünlü bir folkloristin vurguladığı gibi (Bauman 1992: 29-40), halk ifade formları ve bunlar üzerinde çalışan bir disiplin olarak folklor sürekli değişirken, folklorun sembolik yapısı, dinamik gelenekleşme sürecinden enerji alarak önemli bir sosyal kuvvet olarak varlığını korumaktadır.

Kaynaklar

- ARKONAÇ, Sibel Ayşen (1998), *Sosyal Psikoloji*, İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- AVŞAR, M. Emin (1999), “Manisa Yöresinde Nişan Çiçeği, Tokmak Kesesi ve Mendil Geleneği”, *V. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Kongresi Gelenek Görenek İnançlar Seksiyon Bildirileri*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 53-55.
- BAŞ, Fadime (1999) Doğum yeri ve yılı Cumadere köyü 1954, mesleği ev hanımlığı olan kaynak kişi ile 30.3.1999, tarihinde Cumadere köyünde yapılan görüşme ve gözlem notları. Derlemenin görsel ve işitsel kayıtları F.G.M. arşivindedir.
- BAŞ, Yaşar (1999), Doğum yeri ve yılı Cumadere köyü 1973, mesleği inşaat ustalığı olan kaynak kişi ile yapılan görüşme ve gözlem notları. Derlemenin işitsel ve görsel kayıtları F.G.M. arşivindedir.
- BAUMAN, Richard (Ed.) (1992), “Folklore”, *Folklore, Cultural Performances, and Popular Entertainments*, New York, Oxford: Oxford University Press, 29-40.
- BİLGİNER, Murat (1999), Doğum yeri ve yılı Tekeler köyü 1959, mesleği çiftçilik olan kaynak kişi ile 29.3.1999 tarihinde Tekeler köyünde yapılan görüşme ve gözlem notları. Derlemenin işitsel ve görsel kayıtları F.G.M. arşivindedir.
- DEMİRDÖVEN, Necati (1999), Doğum yeri ve yılı Aydın 1954, mesleği demircilik olan kaynak kişi ile 30.3.1999 tarihinde yapılan görüşme ve gözlem notları. Derlemenin işitsel kayıtları F.G.M. arşivindedir.
- ENNINGER, Werner (1992), “Clothing”, *Folklore, Cultural Performances, and Popular Entertainments*, (Ed. Richard Bauman) New York, Oxford: Oxford University Press, 217-224.
- HIRÇİN, Bahri (1999), Doğum yeri ve yılı Tekeler köyü 1954, mesleği çiftçi olan kaynak kişi ile 29.3.1999 tarihinde Tekeler köyünde yapılan görüşme ve gözlem notları. Derlemenin görsel ve işitsel kayıtları F.G.M. arşivindedir.

İLERİ, Hüsamettin (1999), Doğum yeri ve yılı Tekeler köyü 1956 olan köy muhtarı kaynak kişi ile 29.3.1999, tarihinde Tekeler köyünde yapılan görüşme ve gözlem notları. Derlemenin görsel ve işitsel kayıtları F.G.M. arşivindedir.

ORMAN, Ahmet (1999), Doğum yeri ve yılı Tekeler Köyü (Karpuzlu-Aydın) 1970, mesleği çiftçi olan kaynak kişi ile 29.3.1999, tarihinde Tekeler köyünde yapılan görüşme ve gözlem notları. Derlemenin görsel ve işitsel kayıtları F.G.M. arşivindedir.

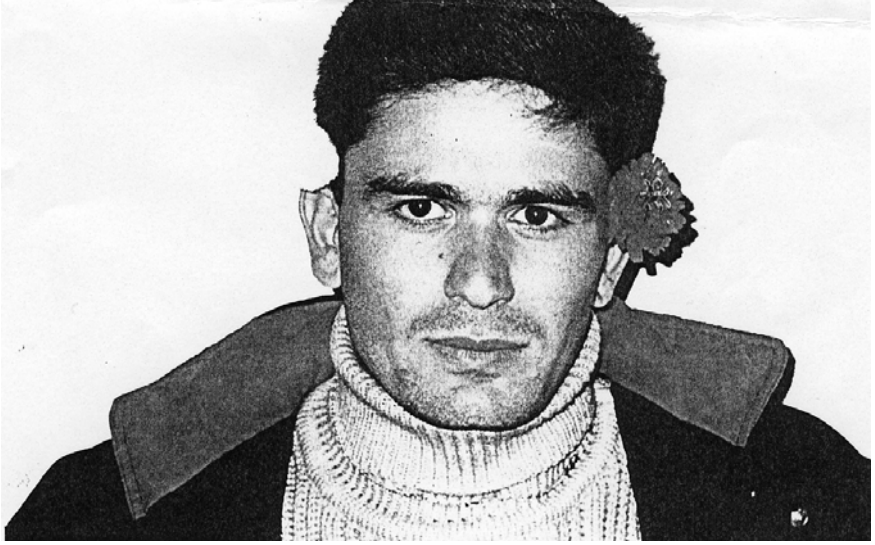
SIVACI, Haydar (1999), Doğum yeri ve yılı Burdur 1933, mesleği inşaat ustalığı olan kaynak kişi ile 30.3.1999, tarihinde Aydın'da yapılan görüşme notları. Derlemenin yazılı kayıtları F.G.M. arşivindedir.

UYGUÇ, Arif (1998), *Dünden Bugüne Karpuzlu*, Çine: Güneş Matbaası.

Fotoğraflar

F.1. Yağşılar köyünden, nişanlı bir delikanlı (çift çiçekli=nişanlı) ile, Tekeler köyünden, sözlü bir delikanlı (tek yün çiçekli=sözlü) bir bayram günü Yağşılar köyü kahvesinde “muhabbet ederken”

F.2. Yağşılar köyünden nişanlı (biri yün, diğerı canlı, çift çiçekli) bir delikanlı.

F.3. Bir bayram günü akşamı Yağşılar köyü kahvesinde bir köylü. (taze, tek çiçekli=evli).

F.4. Kız evinden oğlan evine bayramda gönderilmiş nişan çiçeği demeti

Açıklamalar

¹ Tekeler köyünde, bayram günü gördüğümüz çiçek takınmış bazı kadınların, bu çiçekleri çoğunlukla böyle bir vesile ile taktıkları ifade edilmektedir.

² Bu köylülerin nergiz adını verdikleri çiçek, bugün çiçekçilerde “firezya” diye satılan çiçektir.

³ Yün çiçeğinin Manisa yöresinin bir kaç dağ köyünde nişan çiçeği olarak kullanıldığı tespit edilmiştir (bkz. Avşar 1997: 53-55).

The Engagement Flower Tradition in Karpuzlu County of Aydın and its Functional Structure

Dr. F. Gülay MİRZAOĞLU**

Abstract: In this article, “engagement flower tradition”, in the mountain villages, namely Tekeler, Yağşılar, and Şenköy in Karpuzlu county, city of Aydın in Western Anatolia, will be described and the functional structure of this tradition will be analysed.

Key words: engagement flower, engagement, flower, tradition, Aydın

** Hacettepe University, Faculty of Letters, Department of Turkish Folkloristic-/ANKARA
gulaym@hacettepe.edu.tr

Традиция Сваточного Цветка в Карпузлу и Его Роль

Ф. Гюлай МИРЗАОГЛУ*, Др.

Резюме: В этой статье будет описана традиция и роль сваточного цветка, наблюдавшаяся в горных деревнях Текелер, Ягшилар и Шенкей, относящихся к городу Карпузлу округа Айдын.

Ключевые слова: сваточный цветок, сватовство, цветок, традиция, Айдын

* Университет Хаджеттепе, Факультет Литературы, Кафедра Турецкой Фольклористики-АНКАРА
gulaym@hacettepe.edu.tr